

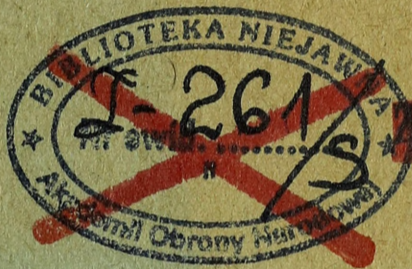
DANES PICTA .COM

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TYŁÓW WOJSK LĄDOWYCH

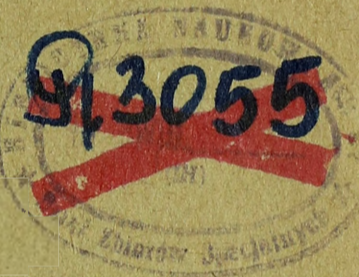

JAWNE

~~TAJNE~~

~~POUFNE~~

Egz.nr 1

Płk prof.dr hab. Władysław JAKUBISIAK
Ppłk dr inż. Janusz URBANIAK

ZABEZPIECZENIE KWATERMISTRZOWSKIE
PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO W OBRONIE I NATARCIU

Wykład

60899

WARSZAWA

1990

Colour Chart #13

DANES PICTA .COM

SPIS TREŚCI

	str.
1. ZABEZPIECZENIE KWATERMISTRZOWSKIE PUŁKU W OBRONIE ...	3
1.1. Warunki organizacji zabezpieczenia tyłowego pułku w obronie	3
1.2. Organizacja tyłów pułku w obronie	3
1.3. Zabezpieczenie materiałowe pułku w obronie	7
1.4. Zabezpieczenie medyczne pułku w obronie	10
2. ZABEZPIECZENIE TYŁOWE PUŁKU W NATARCIU	12
2.1. Warunki organizacji zabezpieczenia kwatermistrzowskiego	12
2.2. Organizacja tyłów pułku w natarciu	14
2.3. Zabezpieczenie materiałowe pułku w natarciu	21
2.4. Zabezpieczenie medyczne pułku w natarciu	25

WYKAZ TABEL

Nr 1. Dienne zużycie amunicji i paliw w pułku w obronie ..	8
Nr 2. Zużycie paliw przez pułk w natarciu na dobę	22
Nr 3. Urzutowanie zapasów ruchomych pułku i zużycie na dzień natarcia	23

WYKAZ RYSUNKÓW - tylko do egz. nr 1

Nr 1. Ugrupowanie tyłów pułku w obronie	30
Nr 2. Ugrupowanie i przesuwanie tyłów pułku w natarciu	31

WYKAZ LITERATURY

1. Regulamin walki Sił Zbrojnych RP /dywizja, pułk /nowy/.
2. Instrukcja o organizacji i pracy tyłów taktycznych.
3. Przegląd Kwatermistrzowski /tajny/. Zeszyt 11/13/, nr bibl. AON 023358.
4. Przegląd Kwatermistrzowski /tajny/. Zeszyt 8/10/, nr bibl. AON 022425.

1. ZABEZPIECZENIE KWATERMISTRZOWSKIE PUŁKU W OBRONIE

1.1. Warunki organizacji zabezpieczenia kwatermistrzowskiego pułku w obronie

Liczba i charakter przedsięwzięć, jakie mają do wykonania tyły, zależą głównie od miejsca, roli i zadania pułku.

W ugrupowaniu dywizji pułk może organizować obronę w jej pierwszym lub drugim rzucie. W pierwszym rzucie nastąpi większe zużycie amunicji i środków minersko-zaporowych niż w drugim; większe też będą zadania dowozowe kompanii zaopatrzenia pułku.

Straty sanitarne w pułkach pierwszego i drugiego rzutu mogą być podobne. Jednak warunki prowadzenia ewakuacji i udzielania pomocy medycznej będą różne.

Reasumując należy stwierdzić, że w trudniejszych warunkach będą pracować pododdziały tyłowe pułku pierwszorzutowego.

Przygotowanie obrony na własnym terytorium ma istotne znaczenie dla organizacji zabezpieczenia kwatermistrzowskiego pułku. W szerokim zakresie można będzie wykorzystać infrastrukturę, np:

- stacjonarne składy środków materiałowych;
- obiekty służby zdrowia, szkoły itp. do rozwijania elementów medycznych;
- zabudowania trwałe do rozmieszczania pododdziałów lub przechowywania zapasów materiałowych;
- sieć drogową.

1.2. Organizacja tyłów pułku w obronie

/patrz rysunek nr 1/

Organizacja tyłów pułku w obronie powinna wynikać z zadania, które pułk otrzymał, decyzji dowódcy do obrony, aktualnej sytuacji bojowej, w tym tyłowej. warunków terenowych i atmosferycznych oraz możliwości organicznych pododdziałów tyłowych. Powinna ona zapewnić

pełne zabezpieczenie tyłowe walczących pododdziałów, możliwie dogodne warunki pracy tyłów, ich obronę i ochronę oraz sprawne dowodzenie nimi.

Zakres przygotowań tyłów pułku do realizacji swoich zadań zależy od czasu, jakim pułk będzie dysponował na organizację obrony.

Do czasu rozpoczęcia działań należy wykonać następujące czynności:

- uzupełnić braki w ludziach, transporcie i środkach materiałowych
- wyremontować uszkodzone pojazdy mechaniczne;
- przystosować transport do pracy w określonych warunkach terenowych i atmosferycznych;
- wyewakuować rannych i chorych;
- odpowiednio ugrupować tyły oraz zorganizować ich obronę i ochronę

Tyły pułku broniącego się w pierwszym rzucie ugrupowuje się w dwa rzuty.

W pierwszym rzucie znajduje się kompania medyczna /kmed/. Rozwija ona pułkowy punkt medyczny na odległość ~~wg~~ drugorzutowych batalionów lub za nimi w odległości 8-12 km od przedniego skraju obrony.

W drugim rzucie ugrupowuje się tyłowe stanowisko dowodzenia /TSD/ i kompanię zaopatrzenia /PPZ/ i kompania remontowa. Rozmieszcza się je za ugrupowaniem pododdziałów drugorzutowych w odległości do 15 km od przedniego skraju, tj. między drugą a trzecią pozycją głównego pasa obrony.

W pułku organizującym obronę w drugim rzucie tyły ugrupowuje się i rozmieszcza podobnie jak w pułku pierwszorzutowym. Jeżeli pułk będzie wykonywał kontratak, jego tyły należy ugrupować według zasad obowiązujących w natarciu.

Rejony rozmieszczenia pododdziałów i urządzeń tyłowych wybiera się w pobliżu dróg dowozu i ewakuacji, w terenie dogodnym do maskowania oraz obrony i ochrony. Należy unikać rozmieszczania tyłów na prawdopodobnym kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela oraz w dużych masywach leśnych. Najlepiej wykorzystywać do tego celu miejscową bazę o trwałej zabudowie.

Celowe jest rozmieszczenie elementów tyłowych w pobliżu pododdziałów bojowych, mogących przyjść tyłom z pomocą w razie napadu nieprzyjaciela.

Prócz zasadniczych rejonów rozmieszczenia elementów ugrupowania tyłów w obronie wyznacza się i rozpoznaje rejonny zapasowe.

W rejonie obrony pułku wyznacza się, przygotowuje i utrzymuje drogi dowozu i ewakuacji, wykorzystując istniejącą sieć drogową. Z reguły wyznacza się zasadniczą drogę dowozu i ewakuacji, która przebiega z rejonu rozmieszczenia drugiego rzutu tyłów pułku do rokadki wyznaczonej na rubieży rozmieszczenia tyłów pierwszorzutowych batalionów.

Oprócz drogi zasadniczej wyznacza się zapasową drogę dowozu i ewakuacji.

Obronę i ochronę tyłów pułku organizuje się w celu maksymalnego osłabienia skutków oddziaływania nieprzyjaciela na pododdziały tyłowe pułku, zachowania ich zdolności do działania i zapewnienia im warunków do wykonania zadań.

Obrona i ochrona tyłów obejmuje:

- obronę przed bronią masowego rażenia;
- ochronę pododdziałów tyłowych przed napadem naziemnym i z powietrza;
- bezpośrednią ochronę pododdziałów tyłowych na drogach dowozu i ewakuacji;
- przedsięwzięcia przeciwpożarowe.

W działaniach obronnych problem obrony i ochrony tyłów nabiera szczególnego znaczenia, ponieważ inicjatywa i przewaga sił są po stronie nieprzyjaciela, zatem i możliwości jego oddziaływania na tyły są większe.

Nieprzyjaciel, dążąc do osłabienia zdolności bojowej broniących się wojsk, będzie dezorganizował nasz system zabezpieczenia tyłowego

Charakter współczesnej obrony oraz stosowane środki rażenia sprzyjają temu zamierzeniu, Brak ciągłego frontu umożliwia przenikanie w głąb bronionego terenu pododdziałów nieprzyjaciela, które - podobnie jak lotnictwo, broń precyzyjna i desanty - stanowią duże zagrożenie dla tyłów pułku.

Dla zapewnienia właściwej obrony i ochrony tyłów pułku przed działaniem środków naziemnych i powietrznego napadu nieprzyjaciela należy:

- zorganizować posterunki i patrole obserwacyjne;
- postawić poszczególnym pododdziałom tyłowym zadania obrony i ochrony określonego rejonu lub kierunku;
- przygotować stanowiska ogniowe i szczeliny przeciwlotnicze;
- wykonać przedsięwzięcia z zakresu maskowania rejonu rozmieszczenia;
- zorganizować ochronę transportu wykonującego dowóz.

W sytuacjach szczególnego zagrożenia dowódca pułku może wydzielić do ochrony transportu wykonującego dowóz i obrony pododdziałów tyłowych w rejonach rozmieszczenia określoną ilość sił i środków z pododdziałów ogólnowojskowych.

Ważnym zadaniem wchodzącym w zakres ochrony tyłów jest wykonanie przedsięwzięć przeciwpożarowych. Obejmują one między innymi przestrzeganie zasad bezpieczeństwa pod względem pożarowym w rejonie rozmieszczenia oraz określenie sposobu postępowania w razie powstania pożaru.

Organizatorem obrony i ochrony tyłów pułku jest zastępca dowódcy-kwatermistrz pułku, Określa on główne przedsięwzięcia dotyczące obrony i ochrony poszczególnych obiektów tyłowych, dokonuje podziału przydzielonych przez dowódcę sił i środków, ustala sygnały powiadamiania o zagrożeniu, organizuje współdziałanie oraz kontroluje wykonanie wydanych w tym zakresie zarządzeń.

1.3. Zabezpieczenie materiałowe pułku w obronie

Powodzenie walki obronnej w dużej mierze zależy od systematycznego uzupełniania broniącym się pododdziałom środków materiałowych. Dowóz we właściwym czasie amunicji, paliw i innego zaopatrzenia jest jednym z głównych zadań tyłów i podstawowym warunkiem pełnego zabezpieczenia materiałowego pododdziałów pułku.

Organizatorem zabezpieczenia materiałowego pułku jest zastępca dowódcy - kwatermistrz.

Potrzeby materiałowe pułku w obronie ustala się na podstawie stanu zapasów poszczególnych środków w chwili zadania, przewidywanego ich zużycia w czasie walki obronnej oraz określonej wielkości zapasów na koniec dnia walki. Zawsze dąży się do zgromadzenia takiej ilości środków materiałowych, jaka zapewni wykonanie zadania bojowego.

Wielkość zużycia środków materiałowych w czasie organizowania i prowadzenia obrony zależy od rodzaju wykonywanego zadania bojowego, roli i miejsca pułku w ugrupowaniu dywizji, stosowanych środków walki, siły uderzenia nieprzyjaciela, warunków terenowych i atmosferycznych, stopnia inżynieryjnej rozbudowy obrony oraz innych czynników, wynikających z konkretnej sytuacji.

Większe zużycie amunicji wystąpi w pułku broniącym się na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela, wykonującym kontratak, oraz gdy działania będą prowadzone wyłącznie środkami konwencjonalnymi.

Szacuje się, że w ciągu jednego dnia walki pułk broniący się na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela może zużyć 300 - 450 ton środków materiałowych, w tym 200 - 300 ton amunicji, 50 - 80 ton środków minersko-zaporowych, 30 - 40 ton mps i 20 - 30 ton innych środków materiałowych. Zużycie w jednostkach kalkulacyjnych ilustruje tabela 1.

Na wielkość potrzeb wpływają straty w sprzęcie i materiałach powstałe na skutek oddziaływania nieprzyjaciela.

Ilość zapasów, jakie należy posiadać na koniec dnia walki, zależy od zadania wykonywanego w dniu następnym. Zawsze należy dążyć do odtworzenia pełnych zapasów ruchomych.

Dzienne zużycie amunicji i paliw w pułku w obronie

Tabela 1

	Rodzaj środka materiałowego	JK	Zużyciem broni masowego rażenia	Bez użycia broni masowego rażenia
	1	2	3	4
Amunicja	Strzelecka	jo	0,4-0,5	0,5-0,6
	strzelecka pokładowa	jo	0,6-0,7	0,7-0,8
	moździerzowa	jo	1,0-1,2	1,1-1,3
	artyleryjska	jo	0,7-0,9	0,8-1,3
	przeciwlotnicza	jo	1,2-1,4	1,2-1,4
	czołgowa	jo	0,6-0,8	0,8-1,1
	rakiety plot	jo	0,3-0,5	0,3-0,5
	PPK	jo	0,7-0,9	0,9-1,4
Paliwa	benzyna samochodowa	jn		0,18-0,2
	olej napędowy do pojazdów kołowych	jn		0,18-0,2
	olej napędowy do pojazdów gąsienicowych	jn		0,25-0,3

Głównym źródłem zaopatrzenia dla pułku są zapasv własne oraz szczebla wyższego. Ponadto mogą być wykorzystywane zapasy zgromadzone w składach stacjonarnych wojskowych i gospodarki narodowej oraz w magazynach garnizonowych.

- W obronie należy przestrzegać ogólnych zasad dowozu, a mianowicie:
- odpowiedzialności wyższego szczebla dowodzenia tyłami za terminowe i ciągle dostarczanie środków materiałowych podległym wojskom;
 - wykorzystania transportu przede wszystkim do dowozu środków materiałowych wojskom działającym w rejonie głównego wysiłku obrony;
 - dowozu amunicji, mps i żywności tylko na podstawie planu zużycia bez zapotrzebowań;
 - ~~łączenia~~ łączenia dowozu z ewakuacją.

Zasada ścisłego powiązania dowozu z ewakuacją musi być rygorystycznie przestrzegana w obronie, ponieważ czas na ewakuację z kierunków zagrożonych podejściem nieprzyjaciela może być bardzo ograniczony.

W zależności od konkretnej sytuacji, środki materiałowe mogą być dowożone transportem samochodowym wyższego i niższego szczebla. Proporcjonalne rozkładanie wysiłku na transport różnych szczebli ułatwia pomijanie w trakcie dowozu niektórych ogniw, dzięki czemu ~~nie~~ unikają się częstych i pracochłonnych przeładunków.

Organizacja dowozu uwarunkowana jest przede wszystkim potrzebami materiałowymi, możliwościami transportu tyłów i czasem. Ponieważ potrzeby materiałowe pułku w każdej sytuacji będą różne, proporcjonalnie do niej będzie się kształtować wielkość dowozu. Szczególnie zróżnicowana może być wielkość dowozu w okresie organizacji obrony. Jeżeli obrona organizowana jest zawczasu, a w wojskach, w tym w tyłach, znajdują się pełne zapasy ruchome, to dowiezienie na czas określonej ilości środków materiałowych, stanowiących zapas doraźny nie nastręczy poważniejszych trudności.

Potrzeby przewozowe w czasie prowadzenia obrony zależą głównie od wielkości zużycia środków materiałowych oraz wyznaczonego stanu zapasów na początek następnego dnia walki.

Działanie bojowe w kolejnym dniu należy rozpocząć z pełnymi zapasami ruchomymi. Do pododdziałów trzeba więc dowieźć tyle środków materiałowych, ile zużyły ze swych zapasów ruchomych. Przyjmując podane w tabeli 1 średnie dzienne normy zużycia amunicji i paliw, wielkość tego dowozu wyniesie ok. 300 ton.

Z porównania potrzeb przewozowych z możliwościami transportu tyłów pułku wynika, że szczególnie duże trudności mogą wystąpić w czasie dowozu amunicji artyleryjskiej i środków minersko-zaporowych w okresie przygotowania obrony. W takim wypadku niezbędna będzie pomoc wyższego szczebla, który własnym transportem dowiezie część zapasów bezpośrednio do wojsk i do stanowisk ogniowych artylerii.

Gdy czas na organizację obrony jest odpowiednio długi, a potrzeby materiałowe niewielkie, pułk może odbierać środki materiałowe własnym transportem z tyłów dywizji lub innych źródeł i dowieźć je do swoich pododdziałów.

W czasie walki obronnej możliwości transportu tyłów pułku są na ogół wystarczające w stosunku do potrzeb. Poważniejsze trudności mogą powstać w razie wyjątkowo dużego zużycia amunicji lub wystąpienia znacznych strat w zapasach i transporcie kompanii zaopatrzenia. W takiej sytuacji niektóre zadania będzie musiał wykonywać transport wyższego szczebla, a do dowozu amunicji na przedni skraj obrony może być wydzielona część wozów bojowych z pododdziałów druzgotowych pułku.

1.4. Zabezpieczenie medyczne pułku w obronie

Zasadniczym czynnikiem określającym zakres pracy i możliwości służby zdrowia są straty sanitarne pododdziałów pułku. Wielkość i struktura tych strat w obronie zależą głównie od przewagi nieprzyjaciela, rodzaju i skali stosowanych przez niego środków walki, rozbudowy i inżynieryjnej rejonu, charakteru terenu oraz innych okoliczności, specyficznych w konkretnych warunkach pola walki.

Obrona zawczasu przygotowana na dogodnych rubieżach terenowych niewątpliwie wpłynie na obniżenie strat broniących się pododdziałów. Jeżeli działania prowadzone będą środkami konwencjonalnymi, straty sanitarne również będą znacznie mniejsze.

Największe straty sanitarne poniosą wojska broniące się na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela. Orientacyjnie straty sanitarne pułku w ciągu doby walki mogą wynieść, w razie prowadzenia walki środkami konwencjonalnymi, 10-15 % jego stanu liczebnego.

Ze względu na stałe zagrożenie punktów medycznych przez nacierającego nieprzyjaciela duże znaczenie ma szybka ewakuacja rannych oraz gotowość kompanii medycznej do zwinięcia się i zmiany rejonu rozmieszczenia. Dlatego wskazane jest rozwijanie pułkowego punktu medycznego /PPM/ w pomieszczeniach stałych, a więc w odpowiednich obiektach miejscowych.

Konieczność szybkiej ewakuacji rannych z kierunków zagrożonych przez nieprzyjaciela wymaga zaangażowania do tego przedsięwzięcia, prócz transportu sanitarnego, transportu ogólnego przeznaczenia, a nawet wozów bojowych.

W razie wycofania się wojsk na kolejną rubież obrony dowódcy wszystkich szczebli organizacyjnych są odpowiedzialni za ewakuację rannych i chorych, znajdujących się w ich pododdziałach i punktach medycznych. Jeżeli pomimo wysiłków nie zdaży się wyewakuować wszystkich rannych i chorych z punktu medycznego przed jego zwinięciem, zwłaszcza jeśli część ciężko rannych nie nadaje się do ewakuacji, to pozostawia się ich na miejscu pod opieką wyznaczonego personelu medycznego i zaopatruje w odpowiednią ilość środków opatrunkowych i leczniczych.

Sposób użycia sił i środków służby zdrowia w obronie zależy od konkretnej sytuacji bojowej i medycznej. Zgodnie z podstawową zasadą ewakuacji transport wyższego szczebla dowodzenia jest wykorzystywany do ewakuacji rannych z niższego szczebla. Jednak charakter współczesnego pola walki często wymagać będzie pomijania niektórych etapów ewakuacji. W obronie będzie się to zdarzać częściej niż w natarciu ze względu na konieczność przyspieszania ewakuacji z kierunków zagrożonych. Transportem pułku można zatem ewakuować nie tylko do pułkowego punktu medycznego, lecz także bezpośrednio do dywizyjnego.

Zagrożenie napadem nieprzyjaciela pułkowego punktu medycznego, jak też duża liczba rannych mogą być powodem, że w pewnych okresach walki obronnej pomoc medyczna będzie ograniczona do wskazań życio-

2. ZABEZPIECZENIE KWATERMISTRZOWSKIE PUŁKU W NATARCIU

2.1. Warunki organizacji zabezpieczenia kwatermistrzowskiego

Potrzeby tyłowe pułku w natarciu oraz organizacja i działalność jego tyłów zależą od szeregu różnorodnych wzajemnie uwarunkowanych czynników. Do najważniejszych z nich można zaliczyć:

- warunki przechodzenia pułku do natarcia;
- rolę, miejsce i zadania pułku w natarciu;
- charakter działań bojowych i środki rażenia stosowane przez walczącą stronę;
- warunki geofizyczne.

Wpływ wymienionych czynników na zabezpieczenie tyłowe wojsk jest różny i może ulegać znacznym zmianom w zależności od sytuacji na polu walki.

W natarciu po podejściu z głębi pułk zazwyczaj zajmuje rejon wyjściowy, w którym uzupełnia brakujące zapasy materiałowe, organizuje natarcie. Głównymi zadaniami tyłów pułku w rejonie wyjściowym będą:

- uzupełnienie zapasów materiałowych w pododdziałach i w tyłach pułku do pełnych norm zapasów ruchomych;
- zgromadzenie określonych zapasów doraźnych;
- wyewakuowanie rannych i chorych żołnierzy;
- dokonanie przeglądów i obsługi sprzętu technicznego, będącego w wyposażeniu pododdziałów tyłowych.

Najważniejszym zadaniem tyłów pułku po zajęciu rejonu wyjściowego jest niezwłoczne uzupełnienie zapasów paliw w pojazdach mechanicznych i wozach bojowych.

Miejsce i rolę pułku w ugrupowaniu dywizji określają jego zadania bojowe. Pułk naciera w składzie dywizji i może znajdować się w jej pierwszym lub drugim rzucie, albo też w odwodzie ogólnowojskowym. Może działać jako oddział wydzielony, a niekiedy jako oddział rajdowy. Będąc w pierwszym rzucie dywizji, pułk może nacierać na głównym lub na drugim kierunku uderzenia. Rola i miejsce pułku w ugrupowaniu

bojowym dywizji mają zasadniczy wpływ na zabezpieczenie tyłowe. Jeśli pułk naciera w pierwszym rzucie na głównym kierunku uderzenia, to na jego korzyść skierowany zostaje główny wysiłek tyłów dywizji. Na głównym kierunku uderzenia dywizji wystąpi bowiem duże zużycie środków materiałowych oraz powstaną znaczne straty żołnierzy i sprzętu. Pułk nacierający na drugim kierunku uderzenia dywizji wykonuje zadania pomocnicze i zwykle zużywa mniej środków materiałowych, a także ponosi mniejsze straty bojowe.

Pułk działający jako oddział wydzielony, a także biorący udział w działaniach rajdowych wymaga usamodzielnienia pod względem tyłowym. Osiąga się to przez przydzielenie mu doraźnych zapasów materiałowych wraz z transportem oraz dodatkowych sił i środków służby zdrowia i środków remontowo-ewakuacyjnych.

Charakter działań bojowych i wykorzystywane przez walczące strony środki rażenia w zasadniczy sposób wpływają na zabezpieczenie tyłowe pułku w natarciu.

W warunkach stosowania broni jądrowej wzrasta manewrowość działań bojowych, a przez to wzrasta zużycie paliwa i częstotliwość przesuwania tyłów. Wojska mogą ponosić duże straty w ludziach i sprzęcie bojowym, a tyły muszą uczestniczyć w likwidacji skutków uderzeń bronią masowego rażenia.

W natarciu bez użycia broni jądrowej trzeba liczyć się z dużym zużyciem amunicji, szczególnie artyleryjskiej i moździerzowej. W rezultacie zwiększy się intensywność dowozu środków materiałowych. Straty bojowe żołnierzy i sprzętu mogą być mniejsze.

Zawczasu zorganizowana, silna obrona nieprzyjaciela wymaga od nacierających wojsk większego wysiłku do jej przełamania, a zatem pułk przełamujący taką obronę będzie potrzebował więcej amunicji i będzie ponosił większe straty bojowe.

Wprowadzenie na pole walki nowoczesnych środków rażenia, takich jak: broń precyzyjna, systemy rozpoznawczo-uderzeniowe, narzutowe pola minowe itp. stanowi dla tyłów poważne zagrożenie. Oznacza to, że tyły taktyczne powinny dysponować wysoką mobilnością, możliwościami szybkiego manewru i rozwijania się z marszu, maskowania i ukrywania oraz uzupełniania swoich braków w jak najkrótszym czasie.

Warunki terenowe i atmosferyczne oraz pora roku wpływają na potrzeby tyłowe wojsk i na działania tyłów przez ułatwienie lub utrudnienie wykonywania przedsięwzięć tyłowych. Natarcie w terenie trudnym związane będzie z dużym zużyciem środków materiałowych i wysokimi stratami bojowymi. Również pora roku ma bardzo istotny wpływ na działanie tyłów. Szczególnie trudne warunki mogą wystąpić zimą oraz wczesną wiosną i jesienią. Utrzymywanie dróg dowozu i ewakuacji w tych porach roku wymaga znacznych sił i środków. Niskie temperatury ztrudniają utrzymywanie należytego stanu zdrowotnego wojsk mogą powiem spowodować wzrost zachorowań wśród żołnierzy, a ponadto wydłużają czas realizacji przedsięwzięć tyłowych. Obfite opady śniegu lub deszczu utrudniają dowóz i ewakuację.

2.2. Organizacja tyłów pułku w natarciu

/patrz rys. nr 2/

Dla właściwego rozwiązania problemów zabezpieczenia tyłowego pułku w natarciu niezbędną jest odpowiednia organizacja jego tyłów, która obejmuje kompleks wzajemnie powiązanych przedsięwzięć polegających na przygotowaniu pododdziałów tyłowych i tyłowych organów dowodzenia do wykonania zadań zabezpieczenia tyłowego, ich rozmieszczeniu w ugrupowaniu bojowym pułku, przesuwaniu w toku natarcia, wyznaczaniu i utrzymywaniu dróg dowozu i ewakuacji, organizowaniu obrony i ochrony tyłów oraz dowodzeniu tyłami.

W okresie poprzedzającym przejście do natarcia przygotowuje się tyły pułku do realizacji zadań zaopatrywania i obsługi pododdziałów pułku w natarciu.

Przy przechodzeniu pułku do natarcia po podejściu z głębi przygotowanie tyłów z zasady przeprowadza się w rejonie wyjściowym.

W celu należytego przygotowania pododdziałów tyłowych pułku do realizacji zadań zabezpieczenia tyłowego w natarciu należy w miarę możliwości uzupełniać braki żołnierzy, środków transportu samochodowego i innego wyposażenia, przygotować transport do działań w określonych warunkach terenowych i atmosferycznych oraz dokonać przeglądu sprawności wszelkiego wyposażenia. Uszkodzony sprzęt, którego nie można naprawiać własnymi siłami, trzeba przekazać pododdziałom remontowym. Jeśli czas na to pozwala, przeprowadza się obsługiwanie techniczne samochodów i innego sprzętu technicznego. Należy także uzupełniać zapasy środków materiałowych utrzymywanych w tyłach do stanu określonego przez przełożonych. We wszystkich wypadkach należy uwzględniać stosowane przez obie strony środki rażenia, w tym możliwość użycia broni jądrowej. Żołnierzy wyposaża się w indywidualne środki ochrony przed skażeniami, pakiety ochronne i dozymetry, dokonuje się hermetyzacji kabin samochodów, środki materiałowe pokrywa się oponczami brezentowymi i podręcznymi materiałami. Rannych i chorych z pododdziałów pułku i kompanii medycznej należy ewakuować według ustaleń szefa służby zdrowia dywizji. Poza tym, jeśli pozwala na to sytuacja należy przeprowadzić szkolenie na temat właściwości działań tyłów w danych warunkach.

Tyły pułku w natarciu ugrupowuje się w dwa rzuty. W skład pierwszego rzutu wchodzi z zasady kompania medyczna, kompania remontowa i część transportu z amunicją z kompanią zaopatrzenia. Kompania medyczna i kompania remontowa, jako pierwszy /wysunięty/ rzut, zabezpieczają bezpośrednio walczące pododdziały pierwszego rzutu pułku. Tyłowe stanowisko dowodzenia kompania zaopatrzenia i pozostałość kom-

panii remontowej tworzą drugi rzut tyłów pułku. Rzut ten określony jest również mianem pułkowego punktu zaopatrzenia /PPZ/.

1.3. *Rozwinięta, przesunięta, pododd. bog.*
Jeśli przewiduje się przejście pułku do natarcia, po podejściu z głębi, bez zajmowania rejonu wyjściowego, to tyły tego pułku powinny być odpowiednio rozmieszczone już w jego ugrupowaniu marszowym /patrz schemat zał.2/. W razie rozwijania się pułku do walki przy takim rozmieszczeniu w ugrupowaniu marszowym jego tyły mogą łatwo zająć swoje miejsca w ugrupowaniu bojowym.

Kiedy pułk zajmuje rejon wyjściowy, to jego tyły rozmieszcza się wzdłuż dróg w sposób rozśrodkowany z zachowaniem zasad maskowania i w miarę możliwości w pobliżu źródeł wody. Kompanię medyczną i kompanię remontową najdogodniej jest rozmieszczać w środku rejonu wyjściowego. Ułatwia to wykonanie przedsięwzięć na korzyść pododdziałów oraz zapewnia zajęcie w odpowiednim czasie miejsca w kolumnie marszowej pułku przy wychodzeniu na rubież ataku. Tyłowe stanowisko dowodzenia i kompanię zaopatrzenia rozmieszcza się przeważnie w tylnej części rejonu wyjściowego.

W położeniu wyjściowym do natarcia z bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem rozmieszczenie tyłów pułku może być następujące:

- pułkowy punkt medyczny /PPM/ - na głównym kierunku uderzenia pułku, za pierwszorzutowymi batalionami, w odległości 4-6 km od rubieży styczności z nieprzyjacielem;
- tyłowe stanowisko dowodzenia /TSD/ i kompania zaopatrzenia /PPZ/ i kompania remontowa - za ugrupowaniem bojowym pułku, w odległości 8-12 km od rubieży styczności z nieprzyjacielem; w razie potrzeby /w przewidywaniu trudności dowozu/ z kompanii zaopatrzenia można wydzielić część transportu z amunicją i rozmieścić za batalionami pierwszego rzutu, na głównym kierunku uderzenia, w odległości 5-6 km od rubieży styczności z nieprzyjacielem.
- siły i środki remontowo-ewakuacyjne z kompanii remontowej wydzielone do grup remontowo-ewakuacyjnych - za batalionami pierwszego

rzutu, według decyzji zastępcy dowódcy do spraw technicznych w odległości do 3 km od rubieży styczności z nieprzyjacielem.

Częstotliwość przesuwania tyłów pułku w toku natarcia zależy głównie od tempa natarcia osiąganego przez pułk. Zmiana położenia tyłów musi być wykonywana na czas, skrycie i sprawnie. Nie można ono powodować okresowych przerw w zaopatrywaniu i obsłudze walczących pododdziałów. Stąd też zaleca się przesunięcie kompanii zaopatrzenia z jednoczesnym wykonywaniem dowozu środków materiałowych do pododdziałów.

Kompania medyczna pułku przesuwa się i rozwija pułkowy punkt medyczny 1-2 razy na dobę walki, z takim wyliczeniem, aby długość ramienia ewakuacji rannych nie przekraczała 15 km. W celu udzielenia pomocy niewielkiej liczbie rannych kompania medyczna może wykorzystywać tylko ~~z~~ salę opatrunkową na samochodzie, nie rozwijając się w całości. Pułkowy punkt medyczny rozwija się w rejonach, w których znajdują się większe skupiska rannych. Pierwszy rzut może się rozwinąć przed rubieżą ataku pułku, tj. 4-6 km od rubieży styczności z nieprzyjacielem.

Tyłowe stanowisko dowodzenia pułku i kompania zaopatrzenia przesu- wają się 1-2 razy w ciągu doby walki. W natarciu po podejściu z głę- bi, kiedy pierwszy rzut pułku wykonuje atak i przełamuje obronę ba- talionów pierwszego rzutu brygady nieprzyjaciela, tyłowe stanowisko dowodzenia i kompania zaopatrzenia ~~zatrzymują się~~ zatrzymują się w od- ległości 8-12 km od rubieży styczności z nieprzyjacielem. W toku natarcia pułku, po rozbiciu odwodu brygadowego, kiedy pułk osiąga rubież zadania bliższego i przystępuje do wykonania zadania następ- nego - tyłowe stanowisko dowodzenia i kompania zaopatrzenia przesuwa- ją się za nacierającymi pododdziałami na odległość 8-12 km od rubie- ży styczności z nieprzyjacielem. Pod koniec dnia walki, kiedy pułk osiąga rubież zadania dnia dywizji, dokonuje się kolejnego przybliże- nia drugiego rzutu tyłów pułku do pododdziałów bojowych.

W toku natarcia należy dbać o to, ażeby tyłowe stanowisko dowodzenia i kompania zaopatrzenia nie pozostały w tyle za własnymi pododdziałami na odległość większą niż 20 km albo nie zostały odcięte od własnych pododdziałów przez nieprzyjaciela, lub nawet przez wprowadzane do walki kolejne oddziały dywizji.

Dla realizacji zadań dowozu i ewakuacji, a także zapewnienia dogodnych warunków przesuwania tyłów, na kierunku natarcia pułku wyznacza się i utrzymuje pułkowe drogi dowozu i ewakuacji.

Przy organizowaniu natarcia po podejściu z głębi, czas na przygotowanie dróg dowozu i ewakuacji będzie zwykle ograniczony. W związku z tym w rejonie wyjściowym do dowozu i ewakuacji, wykorzystuje się drogi, których utrzymanie jest najmniej pracochłonne, natomiast w czasie przegrupowania na rubież styku - drogi marszu przygotowane dla pododdziałów bojowych. W celu wykonania dowozu i ewakuacji oraz manewru pododdziałami tyłowymi w pasie natarcia pułku wybiera się i utrzymuje jedną główną i jedną zapasową drogę dowozu i ewakuacji, a także drogi rokadowe. Pułkowa droga dowozu i ewakuacji przebiega od rejonu rozmieszczenia drugiego rzutu tyłów pułku do rokady pułkowej, wyznaczonej na rubieży rozmieszczenia tyłów batalionów pierwszego rzutu pułku i stanowisk ogniowych artylerii. Pułkowa droga dowozu i ewakuacji jest przeważnie przedłużeniem dywizyjnej drogi dowozu i ewakuacji. Jeśli pas natarcia pułku przecina szeroka przeszkoda wodna /w warunkach natarcia z przyczółka taktycznego/, lub przeszkodę tę trzeba forsować, po obu jej brzegach wyznacza się drogi rokadowe, umożliwiające manewr ~~drogixdowozuxixewakuacjix~~ samochodami w razie zniszczenia części przepraw. W toku natarcia pułkowe drogi dowozu i ewakuacji ulegają przedłużeniu na całą głębokość zadania bojowego. Poza główną drogą dowozu i ewakuacji w pasie natarcia pułku wyznacza się i rozpoznaje zapasową drogę, by w razie potrzeby przenieść na nią środki utrzymania drogi i środki regulacji ruchu oraz skierować ruch transportu.

W natarciu wcześniejsze rozpoznanie dróg na całą głębokość zadania jest utrudnione. Niemniej jednak dążyć należy do uzyskania informacji o drogach w całym pasie natarcia pułku. Informacje takie kwatermistrz może uzyskać od szefa rozpoznania, szefa saperów lub też od szefa sztabu pułku. Wcześniejsze uzyskanie informacji o stanie dróg, w pasie natarcia pułku ma później duże znaczenie w sytuacjach, w których trzeba będzie wybierać objazdy dla wykonania dowozu lub przesuwania tyłów.

obrona i ochrona tyłów pod. bryg.
Obronę i ochronę tyłów pułku w natarciu, podobnie jak w innych rodzajach działań bojowych organizuje się według ogólnie obowiązujących zasad. Niemniej jednak ze specyfiki natarcia wynikają pewne właściwości obrony i ochrony tyłów. Nieprzyjaciel, dążąc do pozbawienia nacierających wojsk niezbędnych środków materiałowych, a przede wszystkim amunicji, może niszczyć tyły pułku uderzeniami artylerii atomowej, bombami konwencjonalnymi, środkami zapalającymi, środkami rozpoznawczo-uderzeniowymi i bronią precyzyjną; może obezwładniać je również za pomocą min narzutowych, ognia artylerii i innych środków rażenia.

W celu obrony tyłów pułku przed nieprzyjacielem należy przestrzegać zasad rozśrodkowania i maskowania pododdziałów tyłowych i wykorzystywać w maksymalnym stopniu naturalne ukrycie terenowe i ukrycia pozostawionych przez wojska własne i nieprzyjaciela, zorganizować sprawnie działający system powiadamiania o zagrożeniu i w miarę możliwości wykonywać ukrycia ziemne dla ludzi i sprzętu oraz transportu tyłowego. Oprócz tego zawczasu należy planować prace związane z likwidacją skutków uderzeń bronią masowego rażenia nieprzyjaciela i utrzymywać w tyłach odpowiednie siły i środki w gotowości włączenia ich do składu grup awaryjno-ratunkowych. W rejonach rozmieszczenia poszczególnych elementów ugrupowania tyłów należy organizować i prowadzić ciągle rozpoznanie promieniotwórczych i chemicznych skażeń, wykorzystując do tego przydzielone tyłom drużyny rozpoznania skażeń

oraz odpowiednio przeszkolonych nieetatowych dozymetrystów z pododdziałów tyłowych.

Prowadzenie natarcia na kierunkach i szybki ruchu nacierających wojsk do przodu uniemożliwiają dokładne oczyszczanie zajmowanego terenu od rozbitych pododdziałów nieprzyjaciela, stanowiących poważne zagrożenie dla tyłów. Biorąc pod uwagę fakt, że żołnierze kompanii zaopatrzenia - to w większości kierowcy prowadzący samochody, uzbrojeni tylko w broń osobistą, można przewidywać, że napady nawet drobnych grup nieprzyjaciela mogą być groźne zarówno dla tyłów pułku w rejonach rozmieszczenia, jak i na drogach w czasie dowozu, ewakuacji i przesuwania. Dlatego zaleca się, przy większym zagrożeniu, przydzielać tyłom pododdziały ogólnowojskowe w celu zwiększenia ich bezpieczeństwa. Ponadto wskazane jest rozmieszczać tyły w pobliżu drugich rzutów, odwodów, jednostek wsparcia, aby w razie potrzeby mogły one korzystać z pomocy silniejszych sąsiadów. Warunki terenowe w rejonie rozmieszczenia tyłów powinny utrudniać nieprzyjacielowi skryte podejście do obiektów tyłowych oraz zapewniać maskowanie, a także ochronę przed pożarem i środkami rażenia.

Można przewidywać, że ogień i pożary będą powszechnym zjawiskiem na przyszłym polu walki. Trzeba więc zabezpieczać tyły przed działaniem środków zapalających i rozprzestrzeniającego się ognia; mieć zawsze gotowe do użycia etatowe środki przeciwpożarowe; gromadzić środki podręczne do gaszenia pożarów w zarodku; osłaniać ulegające łatwemu zapaleniu elementy pojazdów mechanicznych i środki materiałowe.

2,3, Zabezpieczenie materiałowe

Zabezpieczenie materiałowe pułku zmechanizowanego musi być zorganizowane stosownie do potrzeb pułku ~~wykonywanego~~ wynikających z zadania bojowego i możliwości jego tyłów oraz tyłów organu zaopatrującego.

Potrzeby materiałowe pułku na okres natarcia ustala się według ogólnych zasad, a więc na podstawie stanu wyjściowego zapasów, stanu zapasów określonego na początek natarcia, przewidywanego lub ustalonego limitu zużycia M środków materiałowych na wykonanie zadania bojowego, a także określonego stanu zapasów środków materiałowych na koniec dnia walki. Stan zapasów materiałowych, jaki pułk powinien mieć na początek ~~dnia walki~~ natarcia i na koniec dnia walki, określa wyższy przełożony. Z zasady na początek natarcia pułk powinien zgromadzić pełne zapasy ruchome wszystkich rodzajów zaopatrzenia oraz zapasy doraźne amunicji artyleryjskiej i moździerzowej na artyleryjskie przygotowanie i wsparcie ataku, a także amunicji do czołgów i przeciwpancernych pocisków kierowania do prowadzenia ognia na wprost w czasie artyleryjskiego przygotowania ataku.

Z doświadczeń ćwiczeń wojskowych prowadzonych w ostatnich latach wynika, że przy przełamaniu przygotowanej obrony nieprzyjaciela /z zastosowaniem broni jądrowej/ zużycie amunicji artyleryjskiej w ciągu dnia walki w szczególnych wypadkach /natarcie na głównym kierunku/ może wynosić nawet 1,8 - 2,0 jo, w tym na artyleryjskie przygotowanie ataku 1,0 - 1,2. jo.

W natarciu z zastosowaniem tylko konwencjonalnych środków rażenia zużycie amunicji artyleryjskiej w ciągu doby walki może być większe,

W pierwszym dniu natarcia pułk może zużyć amunicji strzeleckiej 0,6 - 0,8 jo, czołgowej i BWP 1,0-1,5 jo, PPK 1,2-1,8 jo, przeciwlotniczej 1,3-1,5 jo. W kolejnych dniach natarcia zużycie amunicji nieco się obniża.

Zużycie materiałów pędnych i smarów zależy od wielu czynników. Do nich należą: głębokość zadania bojowego, warunki terenowe, stan techniczny dróg i pojazdów, pora roku, warunki atmosferyczne i inne.

Przewidywane zużycie paliw przez pułk w natarciu przedstawia tabela 2.

Zużycie paliw przez pułk w natarciu na dobę /jk/ Tabela 2

Oddział	Zużycie paliw przy głębokości natarcia 15 - 20 km na dobę		Zużycie paliw przy głębokości natarcia 20 - 25 km na dobę	
	benz.sam. olej nap. /poj.koż./	olej nap. /czołgi i inne poj. gasien./	benz.sam. olej nap. /poj.koż./	olej nap. /czołgi i inne poj. gasien./
pz	0,21-0,24	0,3 -0,35	0,27-0,3	0,4 -0,45

W ciężkich warunkach terenowych i atmosferycznych, np. w terenie górzystym, w zimie przy grubej pokrywie śniegu, w okresie wiosennych roztopów itp. zużycie paliw może znacznie wzrosnąć. Należy wtedy w kalkulacjach stosować wzrost zużycia - 1,5 a niekiedy nawet większy.

Oprócz amunicji i paliw zużyje pułk znaczne ilości innych środków materiałowych, których masa może wynosić 15-20 % ogólnego zużycia amunicji, paliw i żywności. Ogółem w ciągu jednej doby walki pułk zmechanizowany może zużyć 250-400 ton środków materiałowych, w tym 200-300 ton amunicji, 60-80 ton paliw, 30-60 ton pozostałych środków materiałowych.

Zużycie środków materiałowych w pułku nacierającym na drugim /nie głównym/ kierunku natarcia może być o około 25 % niższe niż na głównym kierunku

Poza bieżącym zużyciem, na skutek oddziaływania nieprzyjaciela na wojska, w tym tyły, powstawać będą straty ~~z~~ sprzętu i środków materiałowych, które trzeba będzie uwzględnić, chociaż na tym szczeblu trudno przewidywać ich wielkość, a tym bardziej planować.

Za organizację zaopatrywania pułku w środki materiałowe - niezależnie od tego, z jakich źródeł i czym transportem odbywa się ich dowóz - odpowiedzialne są właściwie służby pułku i dywizji.

Po przegrupowaniu na dużą odległość pułk uzupełnia zapasy materiałów w rejonie wyjściowym do natarcia. Uzupełnienie zapasów może być dokonywane przez dowóz z tyłów dywizji lub pobieranie zaopatrzenia transportem pułkowym z wyznaczonych stacji wyładowniczych lub składów wojskowych.

W rejonie wyjściowym w okresie organizowania natarcia pułk powinien zgromadzić pełne zapasy ruchome wszystkich rodzajów zaopatrzenia /patrz tabela 3, rubryki 1-5/. W zależności od sytuacji, na rozkaz wyższego przełożonego, mogą być gromadzone również zapasy doraźne szczególnie amunicji na artyleryjskie przygotowanie i artyleryjskie

Urzutowanie zapasów ruchomych pułku i zużycie na dzień natarcia
/jk/

Rodzaje środków materiałowych	Urzutowanie zapasów			Zużycie na dzień natarcia	
	w pododdziałach pułku	w kompanii zaopatrzenia	razem w pułku	z bronią jądrową /60-80 ton na dobę/	bez broni jądrowej /40-60 km na dobę/
1	2	3	4	5	6
Amunicja:					
strzelecka	0,5	0,3	0,8	0,48-0,64	0,60-0,80
pokładowa	1,0	0,3	1,3	0,48-0,64	0,60-0,80
moździerzowa	1,0	0,3	1,3	0,96-1,20	1,21-1,50
artyleryjska	1,0	0,3	1,3	1,28-1,92	1,60-2,40
rakietowa	-	-	-	-	-
czołgowa	1,0	0,5	1,5	0,56-0,80	0,70-1,00
przeciwlotn.	1,0	0,5	1,5	1,30-1,50	1,30-1,50
plot poc.rak.	1,0	0/0,25 ^x	1,0/1,25 ^x	0,25	0,25
PPK	1,0	0,5	1,5	0,80-1,00	0,8-1,0
Mps:					
benzyn.samoch.	1,3	0,3	1,6		
olej napęd. do poj.kołow.	1,3	0,3	1,6		
olej napęd. do poj.gąsien.	1,0	0,6	1,6		
olej napęd. do czołgów	1,3	0,6	1,9		
Żywność:					
"W"	1,0	1,0	2,0		
"WS"	3,0	-	3,0	1,0	1,0
"S"	1,0	1,0	2,0		

x - Licznik - pociski raketowe S1 /na BRDM/

Mianownik - pocisk raketowy S2M /zestaw przenośny/.

wsparcie ataku oraz paliw do posiadanych dodatkowych pojemników na pokrycie zużycia w czasie marszu do rubieży ataku, jeśli odległość od rejonu wyjściowego do rubieży ataku jest stosunkowo duża.

Jeśli pułk przechodzi do natarcia po przegrupowaniu na dużą odległość, bez zajmowania rejonu wyjściowego, siłami i środkami wyższych szczebli /kompania masowego tankowania/ może być organizowana rubież tankowania w odległości około 40 km od rubieży styczności z nieprzyjacielem. Na tej rubieży pułk w krótkim czasie uzupełnia zapasy paliw w zbiornikach wozów bojowych i pojazdów mechanicznych.

W natarciu z bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem zapasy doraźne amunicji na artyleryjskie przygotowanie ataku mogą być zawczasu zgromadzone na stanowiskach ogniowych artylerii lub przydzielone wraz z transportem do pododdziałów artylerii przed zajęciem stanowisk ogniowych.

Pod koniec dnia walki zapasy materiałowe w pułku należy uzupełniać do pełnych norm zapasów ruchomych. Zapewnia to uzyskanie zdolności bojowej do wykonania zadań w dniu następnym. W toku natarcia dowozi się pododdziało. przeważnie amunicję. Inne bowiem rodzaje zaopatrzenia, jak np. mps czy żywność, w zasadzie dostarcza się raz na dobę po dniu walki, tj. po wykonaniu zadania bojowego. Batalionom, które przez cały okres natarcia znajdują się w pierwszym rzucie pułku, trzeba dowozić amunicję 1-2 razy w ciągu dnia walki, pododdziałom drugorzutowym - raz, a pododdziałom artylerii - do trzech razy. Amunicję najczęściej dowozi się do pododdziałów po wykonaniu zadania bliższego i następnego. Pod koniec dnia walki, kiedy pułk wykona zadanie bojowe, dowozi się wszystkie rodzaje zaopatrzenia w celu uzupełnienia zapasów materiałowych w pododdziałach do pełnych norm i odtworzenia zdolności bojowej pułku.

W toku natarcia zaleca się dowóz środków materiałowych z jedno-

czesnym przemieszczeniem kompanii zaopatrzenia. Oznacza to, że transport nie wraca do rejonu, którego wyruszył, lecz po przekazaniu środków materiałowych udaje się do planowanego, kolejnego rejonu rozmieszczenia kompanii zaopatrzenia. Umożliwia to szybkie przygotowanie opróżnionego transportu do przyjęcia w nowym rejonie kolejnego ładunku dowiezonego ze szczebla wyższego.

Dowóz środków materiałowych do pułku w zasadzie wykonywany jest transportem dywizyjnego batalionu zaopatrzenia lub transportem samochodowym armii. Jednak w niektórych sytuacjach /w rejonie wyjściowym do natarcia, po przejściu do drugiego rzutu dywizji, podczas wykonywania zadania o charakterze pomocniczym/ pułk może otrzymać rozkaz pobierania środków materiałowych własnym transportem ze wskazanego źródła.

Dla uniknięcia zbędnych przeładunków celowe jest /za zezwoleniem kwatermistrza dywizji/ wykorzystanie transportu dywizyjnego do dowozu zaopatrzenia do pododdziałów i stanowisk ogniowych artylerii bez przeładunku na transport batalionu zaopatrzenia. Cysterny dywizyjne można wykorzystać do tankowania pojazdów w pułkach.

Ważne znaczenie dla dowozu zaopatrzenia mają prace przeładunkowe. W celu przyspieszenia tych prac dowódca na prośbę kwatermistrzów wszystkich szczebli powinni przydzielać tyłom na czas przeładunku niezbędną ilość żołnierzy.

2.4. Zabezpieczenie medyczne

Zabezpieczenie medyczne podczas natarcia organizuje się i realizuje według ogólnie obowiązujących zasad. Tym niemniej szeregi przedsięwzięć z tego zakresu charakteryzować się może właściwościami typowymi dla działań zaczepnych. Poza tym różnorodność warunków, w jakich prowadzone będą natarcia, w zasadniczy sposób wpłynie na całokształt zabezpieczenia medycznego wojsk oraz na formy i metody pracy służby zdrowia.

Zabezpieczenie medyczne p~~z~~ organizuje starszy lekarz pułku, podlegający pod względem służbowym dowódcy pułku, a pod względem fachowym szefowi służby zdrowia dywizji. Wytyczne i zarządzenia starszego lekarza pułku dotyczące zagadnień zabezpieczenia medycznego obowiązują cały personel służby zdrowia pułku i ewentualnie przydzielanych oddziałów /pododdziałów/.

W czasie działań bojowych kompania medyczna rozwija pułkowy punkt medyczny. Miejsce rozwinięcia tego punktu zależy od rodzaju działań, właściwości terenu i stanu dróg. Z chwilą wprowadzenia pułku do walki PPM rozwija się w odległości 6-8 kilometrów od rubieży styczności z nieprzyjacielem.

PPM przesuwa się 2-3 razy na dobę. Przesunięcie PPM dokonuje się całością sił i środków kompanii medycznej lub też przez skierowanie do nowego rejonu rozwinięcia PPM sali opatrunkowej na samochodzie z niezbędnym do pracy wyposażeniem i personelem medycznym.

W organizacji zabezpieczenia medycznego p~~z~~ w natarciu należy dążyć do racjonalnego /blisko wojsk i w odległości względnie bezpiecznej/ przybliżania etapów ewakuacji medycznej do walczących wojsk. Pułkowy punkt medyczny rozwija się za pierwszym rzutem ugrupowania bojowego pułku. Istotnym kryterium określenia odległości rozwinięcia PPM od rubieży styczności wojsk własnych z nieprzyjacielem jest czas ewakuacji, a dokładniej czas, jaki upłynie od chwili ~~z~~ zranienia do uzyskania pomocy medycznej. Zgodnie z obecnie obowiązującymi zasadami pomoc lekarska w PPM powinna być udzielana nie później niż do 2-4 godziny od momentu zranienia. Spełnienie tego warunku wymaga odpowiedniego rozmieszczenia etapów ewakuacji medycznej, a także sprawnego zbierania i wynoszenia rannych z pola walki oraz szybkiej ewakuacji do PPM.

Pułkowy punkt medyczny rozwija się z dala od obiektów stanowiących cel działań nieprzyjaciela. Do jego rozwinięcia można wykorzystać zabudowania stałe. Można też poszczególne jego elementy rozwijać pod

namiotami. Do zasadniczych elementów PPM należą: posterunek rozdzielczy, plac zabiegów specjalnych, izba przyjęć i segregacji, dwie sale opatrunkowe /z których jedna, umieszczona na samochodzie, jest stale gotowa do użycia/, izba ewakuacyjna, punkt apteczny i izolator dla podejrzanych o choroby zakaźne oraz kuchnia. W rejonie pułkowego punktu medycznego wyznacza się drogi dojazdu i miejsca postoju samochodów sanitarnych kompanii i samochodów przybyłych z dywizyjnego punktu medycznego /DPM/ po rannych i chorych.

W warunkach współczesnych działań bojowych ustalenie prawdopodobnych /w miarę realnych/ strat sanitarnych żołnierzy jest trudne. O ile bowiem, określając straty sanitarne od broni konwencjonalnej, można /w pewnej mierze/ oprzeć się na doświadczeniach ostatniej wojny i późniejszych konfliktów zbrojnych, o tyle w odniesieniu do strat sanitarnych od broni masowego rażenia można wnioskować tylko na podstawie teoretycznych rozważań. Zjawiskiem typowym w natarciu jest nierównomierne rozłożenie strat sanitarnych w czasie i w przestrzeni.

Dobowe straty sanitarne pułku nacierającego na \bar{x} głównym kierunku uderzenia dywizji mogą wynosić /procentowo w stosunku do stanu pułku/

- od broni jądrowej	- 25 - 30
- od broni konwencjonalnej	- 8 - 12
- od broni chemicznej	- 3 - 5
- chorzy	-0,1-0,2

Wielkość strat sanitarnych od broni jądrowej zależy głównie od: liczby i mocy ładunków jądrowych, rodzaju ~~wybuchów~~ wybuchów, stopnia rozśrodkowania wojsk oraz stopnia wykorzystania naturalnych i sztucznych ukryć terenowych. W prognozowaniu strat sanitarnych bierze się zwykle za podstawę liczbę możliwych uderzeń jądrowych na dany pułk oraz moc ładunków. Rozpiętość strat sanitarnych od jednego uderzenia będzie bardzo duża: od 15-20 ludzi przy użyciu mikroładunków do 0,1 kt do około 100-120 ludzi przy ładunku o mocy 10-15 kt. Straty sanitarne spowodowane jednym ładunkiem jądrowym o mocy 50 kt

mogą przekraczać 900 ludzi.

Dane dotyczące przewidywanych strat sanitarnych od różnych rodzajów broni należy jednak traktować jako orientacyjne. Ogólna wielkość tych strat za dobę natarcia raczej nie będzie sumą przytoczonych strat sanitarnych od poszczególnych środków rażenia. Pułk, który poniesie znaczne straty od broni jądrowej, w ~~jakim~~ najlepszym wypadku będzie mógł wykonywać ograniczone zadanie bojowe, a jego straty sanitarne od broni konwencjonalnej mogą być mniejsze od przeciętnych.

Mało prawdopodobne jest również wykonanie przez nieprzyjaciela zamaszowanych uderzeń na ten sam obiekt bronią jądrową i chemiczną. Z tych względów prognozowane straty sanitarne za każdym razem muszą być precyzowane na podstawie wnikliwej analizy wszystkich elementów konkretnej sytuacji bojowej i podanych wyżej wskaźników procentowych strat od różnych rodzajów broni.

Zgodnie z zasadą ewakuacji "do siebie" rannych z pola walki do PPM przywozi drużyna ewakuacyjna kompanii medycznej. Przeciętnie transport sanitarny pułku jest w stanie wykonać około czterech rejsów w ciągu doby, tzn. może przewieźć do PPM około 160 rannych /nieduża liczba rejsów jest uwarunkowana częstym przemieszczaniem kompanii medycznej/

W pułkowym punkcie medycznym jest prowadzona segregacja rannych, która ma na celu ustalenie kolejności udzielania pomocy lekarskiej w PPM i ewakuacji do DPM; ponadto ustala się rodzaj środka transportowego i pozycje, w jakiej należy przewozić rannego. W PPM udzielana jest pierwsza pomoc lekarska z elementami kwalifikowanej pomocy medycznej /chirurgicznej/. Personel PPM powinien stworzyć rannym odpowiednie warunki do wypoczynku, napoić ich w razie potrzeby ogrzać. W ciągu doby w PPM można udzielić pomocy lekarskiej 160-200 rannym.

Jednym z najtrudniejszych problemów zabezpieczenia medycznego jest organizacja pomocy medycznej w rejonach masowych strat sanitarnych. Przy jednoczesnym zabezpieczeniu medycznym nacierających wojsk zajdzie konieczność skierowania do rejonów uderzeń jądrowych znacznej ilości

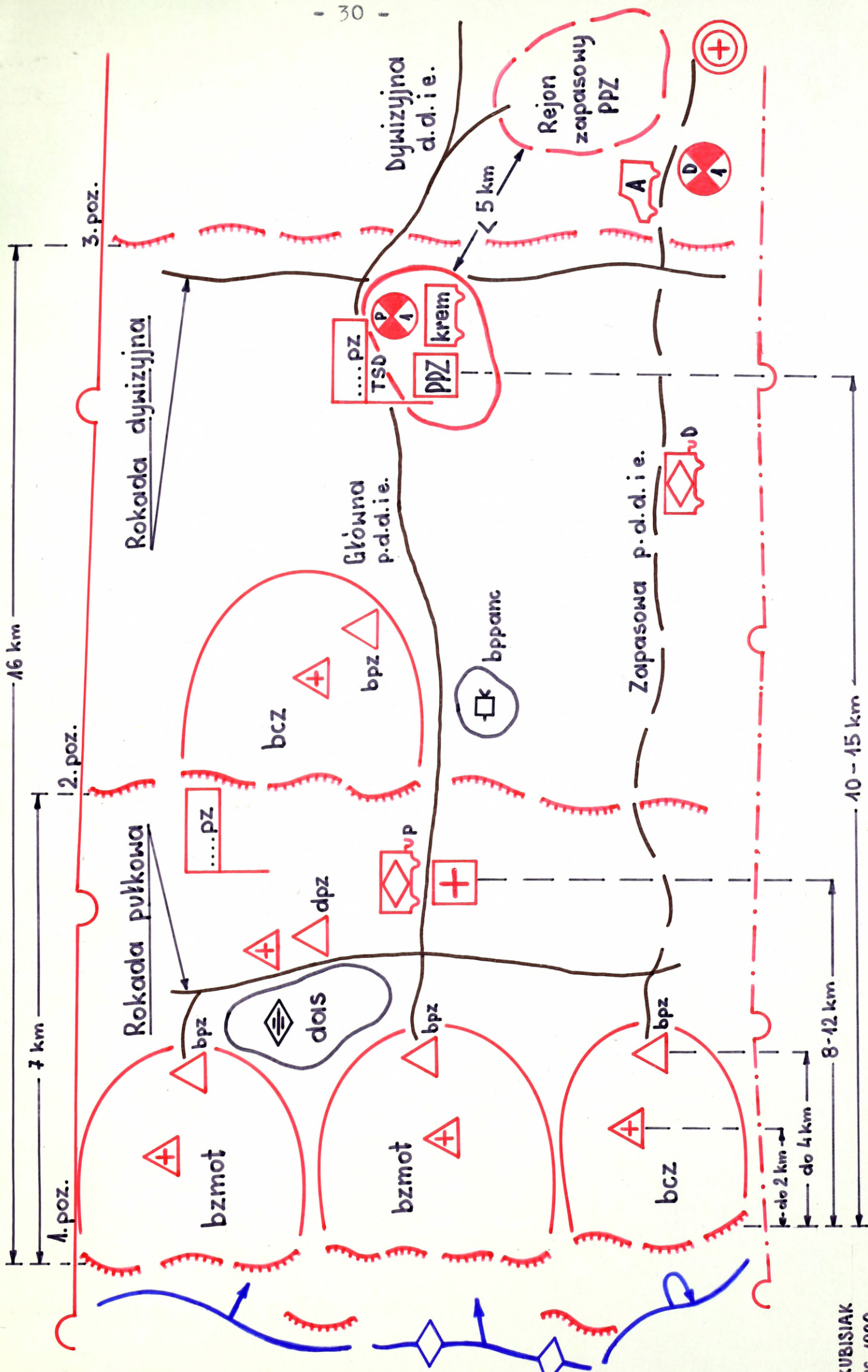
sił i środków służby zdrowia pułku, dywizji a nawet armii. W rejonach tych działać będą przede wszystkim siły i środki służby zdrowia wyznaczone do grup ratunkowo-ewakuacyjnych oraz drużyny sanitarne porażonych pododdziałów. Jeżeli pułk, na który wykonane zostały uderzenia jądrowe, kontynuuje natarcie, to jego kompania medyczna całością lub częścią sił działać będzie w rejonie uderzenia do czasu przybycia w dany rejon sił i środków medycznych wyższego szczebla, po czym skierowana zostanie na kierunek nacierających pododdziałów.

W ramach zabezpieczenia sanitarnohigienicznego i przeciwepidemicznego personel kompanii medycznej prowadzi rozpoznanie stanu sanitarnohigienicznego wojsk i terenu, nadzoruje kąpiel i wymianę bielizny oraz żywienie żołnierzy.

W czasie doby natarcia pułku nie przewiduje się w zasadzie dowozu materiałów medycznych do pułku i jego pododdziałów, ponieważ posiadane zapasy w pełni wystarczają do udzielania odpowiedniej pomocy przez służbę zdrowia pułku.

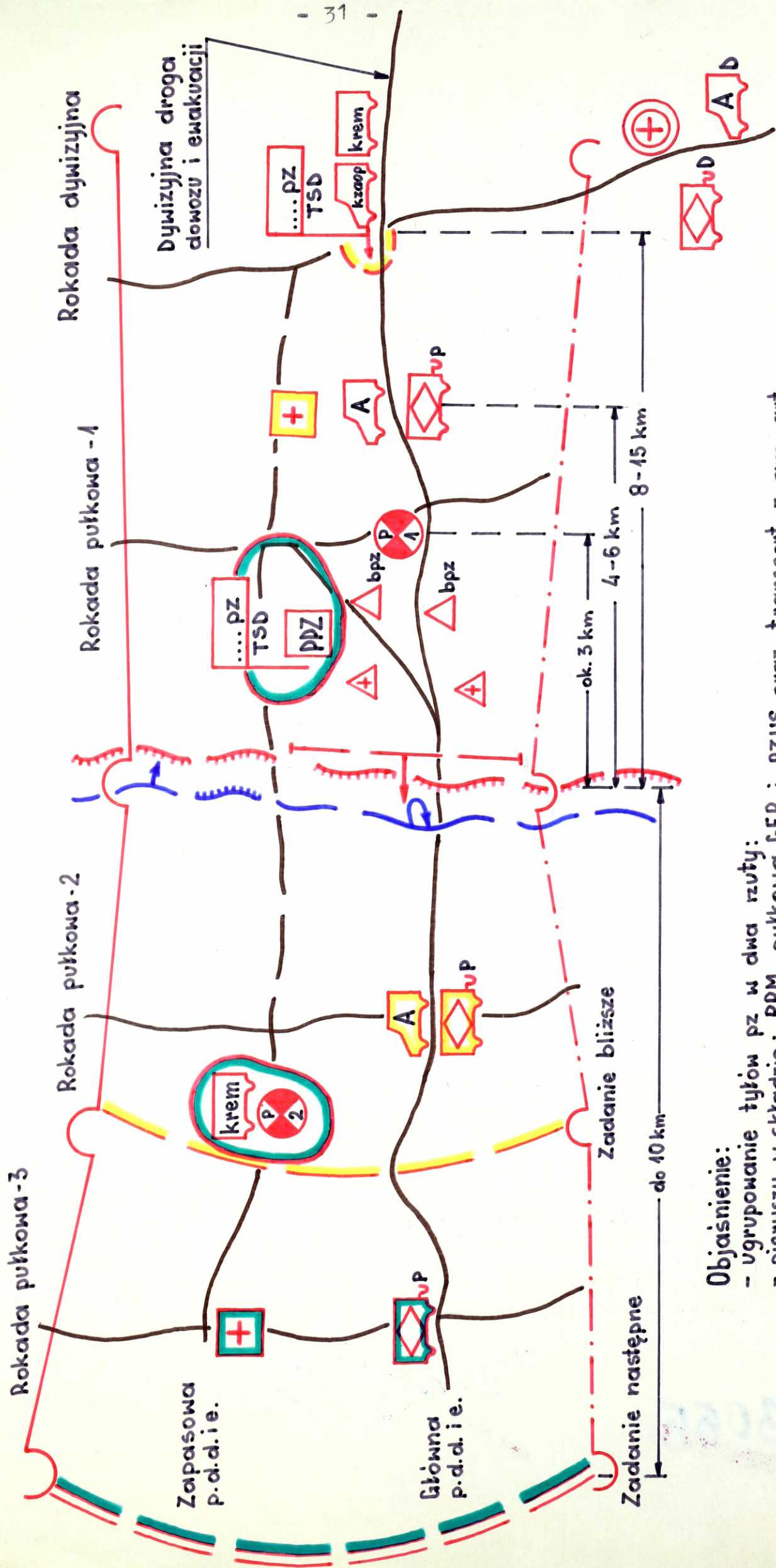
NYS. I. UKURCOWANIE I LILW PULKU W UBRUNIE / wariant /

Egz. nr

Wyk.
plk. W. JAKUBISIAK
Dnia 18.06.1990

Rys. 2. UGRUPOWANIE I PRZESUWANIE TYŁÓW PUŁKU W NATARCIU. / wariant /

Objaśnienie:

- ugrupowanie tyłów pz w dwa rzuty:
- pierwszy w składzie: PPM, pułkowa GER i PZUS oraz transport z am. art.,
- drugi rzut w składzie: TSD, kzaop/ bez transportu z am.art./, krem/ bez sił i środków wydzielonych do pierwszego rzutu/.

Wyk.
płk. W. JAKUBISIAK
Dnia 18.06.1990

Wykonano w 4 egz.
Egz. nr 1-4 - Bibl.Nauk.DZS
Wykonał: płk W.Jakubisiak
Druk: E.P.
Dnia: 1990.07.11
Nr ks.masz. PF 32

